

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Biroul permanent al Senatului

65, 108, 14.03.2024.
L 736, L 67, L 95, L 753, L 762,
L 56, L 105, L 50, L 127, L 43.

Nr. 2353/2024

12. MAR. 2024

Către: **DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,**
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data
de 07 martie 2024

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

- ^{L65/2024} 1. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor (**Bp. 720/2023**);
- ^{L103/2024} 2. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea unor acte normative (**Bp. 781/2023**);
- ^{L736/2023} 3. Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică (**Bp. 643/2023**);
- ^{L67/2024} 4. Propunerea legislativă de modificare și completare a Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, a Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002 și a Ordonanței de urgență nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (**Bp. 727/2023**);
- ^{L95/2024} 5. Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (**Bp. 773/2023**);
- ^{L753/2023} 6. Propunerea legislativă pentru modificarea art. 2 lit. b) din Legea nr. 421/2002 privind regimul juridic al vehiculelor fără stăpân sau abandonate pe terenuri aparținând domeniului public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale (**Bp. 656/2023**);
- ^{L70/2023} 7. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local (**Bp. 673/2023**);
- ^{L56/2024} 8. Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate (**Bp. 707/2023**);
- ^{L105/2024} 9. Propunerea legislativă pentru modificarea anexei nr. 1 la Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare (**Bp. 783/2023**);
- ^{L50/2024} 10. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată (**Bp. 701/2023**);
- ^{L127/2024} 11. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare și pentru completarea Legii nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale, cu modificările și completările ulterioare (**Bp. 37/2024**);
12. Propunerea legislativă pentru instituirea anului 2027 - „Anul Ion I.C.Brătianu” (**Bp. 693/2023, L. 43/2024**).

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

67 / 14.03.2024

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă de modificare și completare a Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, a Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr.487/2002 și a Ordonanței de urgență nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice*, inițiată de doamna senator PNL Claudia Mihaela Banu împreună cu un grup de parlamentari PNL (**Bp. 727/2023**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, modificarea *Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, precum și modificarea și completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul stabilirii de responsabilități și sancțiuni în cazul evenimentelor rutiere provocate de persoane care au permis auto, dar sunt încadrați în diferite stadii de handicap sau diagnosticați cu boli psihice, care demonstrează incapacitatea fizică de a conduce mijloace auto.

II. Observații

1. Precizăm că textele propuse prezintă posibile *vicii de neconstituționalitate*, constând în lipsa de accesibilitate, claritate și previzibilitate [art. 1 alin. (5) din *Constituție*], sens în care arătăm că, în ceea ce privește *principiul calității legii*, Curtea Constituțională a statuat constant în jurisprudența sa¹ că „*legea trebuie să întrunească cele trei cerințe de calitate care rezultă din art. 1 alin. (5) din Constituție - claritate, precizie și previzibilitate. Normele juridice trebuie să aibă o redactare clară și predictibilă, astfel încât cetățeanul să își poată adapta conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita (Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrariului (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza Sissanis împotriva României, paragraful 66”)*).

Mai mult, în cazul contravențiilor reglementate la art. I pct.4, art.II pct. 2 și art.III pct.2, apreciem că era necesar ca dispozițiile să fie formulate astfel încât să se stabilească, în fiecare caz în parte: persoana sancționată (fizică sau juridică), fapta sancționată, dispoziția legală care prevede obligativitatea unei anumite conduite.

Lipsa reglementării unor asemenea aspecte este de natură să afecteze garanțiile constituționale și convenționale care caracterizează dreptul la un proces echitabil, inclusiv componenta sa privind dreptul la apărare.

¹Decizia nr. 721/2020 Referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind unele măsuri în domeniul fondurilor nerambursabile europene

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, în esență, că nerespectarea garanțiilor fundamentale, care protejează presupușii autori ai unor fapte ilicite în fața posibilelor abuzuri ale autorităților desemnate să îi urmărească și să îi sancționeze, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul art. 6 din *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*². Pentru ca dreptul la un proces echitabil să nu rămână teoretic și iluzoriu, normele juridice trebuie să fie clare, precise și explicite, astfel încât să îl poată avertiza în mod neechivoc pe destinatarul acestora asupra gravității consecințelor nerespectării enunțurilor legale pe care le cuprind.

Amintim, de asemenea, și prevederile art. 1 din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căreia „constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin (...) hotărâre a Guvernului” coroborat cu art.3 din ordonanță care stabilește că „Actele normative prin care se stabilesc contravenții vor cuprinde descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea; în cazul sancțiunii cu amendă se vor stabili limita minimă și maximă a acesteia sau, după caz, cote procentuale din anumite valori; se pot stabili și tarife de determinare a despăgubirilor pentru pagubele pricinuite prin săvârșirea contravențiilor”.

Mai mult, potrivit art. 5 din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*, sancțiunile contravenționale pot fi principale și complementare, iar sancțiunile contravenționale principale sunt: avertismentul, amenda contravențională și prestarea unei activități în folosul comunității, prin urmare textul de la art. II pct.2 nu poate face referire la aplicarea concomitentă a două sancțiuni principale.

De asemenea, mai arătăm și că era necesară inserarea, într-un articol distinct, a unui termen de intrare în vigoare a soluțiilor legislative anterior amintite, pentru respectarea prevederilor art. 4 din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*, potrivit căreia „Dispozițiile din actele normative prin care se stabilesc și se sancționează contravențiile intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării (...)”

² A se vedea, spre exemplu Hotărârea din 4 octombrie 2007, pronunțată în Cauza Anghel împotriva României, paragraful 68

2. Cu privire la modificarea dispozițiilor art.59 alin. (2) lit. b) din *Legea nr. 448/2006* (art. I pct.1 din inițiativa legislativă), precizăm că, prin *Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007*, se recunoaște „*dreptul egal al tuturor persoanelor cu dizabilități de a trăi în comunitate, cu șanse egale cu ale celorlalți*”.

Statele semnatare ale Convenției ONU și-au asumat obligația de a „*lua măsuri eficiente și adecvate pentru a se asigura că persoanele cu dizabilități se bucură pe deplin de acest drept și de deplina integrare în comunitate și participare la viața acesteia*”.

3. Cu privire la modificarea propusă pentru art. 87 din *Legea nr. 448/200* (art. I pct. 2 din inițiativa legislativă), facem mențiunea că măsura anulării permisului de conducere este reglementată de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, care stabilește atât natura juridică³, cât și autoritățile competente să o dispună⁴, respectiv situațiile expres determinate în care aceasta este incidentă.

De asemenea, procedura de urmat este prevăzută de *Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice* aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.1391/2006, cu modificările și completările ulterioare*, astfel cum rezultă din art. 114 alin. (3) din ordonanța de urgență.

Totodată, autoritatea competentă, atunci când constată incidența vreunui caz prevăzut limitativ la art. 114 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, este obligată să dispună anularea permisului de conducere, dispozițiile legale neacordând un drept de dispoziție cu privire la oportunitatea luării acestei măsuri de a evalua necesitatea dispunerii măsurii prin raportare la fiecare cauză.

În plus, în ceea ce privește prevederile art. 87 alin. (1), (11) și (12) din *Legea nr. 448/2006*, precizăm că unul dintre principiile Convenției ONU este acela de „*respectarea demnității inalienabile, a autonomiei individuale, inclusiv a libertății de a face propriile alegeri și a independenței persoanelor*”.

Precizăm că, prin *Hotărârea Guvernului nr. 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu*

³ Art. 97 alin. (1) lit.c)

⁴ Art. 97 alin. (5)

dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027, România își propune asigurarea participării depline și efective a persoanelor cu dizabilități, bazată pe libertatea de decizie, în toate domeniile vieții și într-un mediu accesibil și rezilient.

Obținerea permisului de conducere de către persoanele cu dizabilități este un drept, iar, pe lângă acest fapt, permisul de conducere este un instrument de viață independentă deoarece permite deplasarea persoanei cu dizabilități pentru a se autoreprezenta și autogospodări.

4. Referitor la art. II din inițiativa legislaivă cu privire la modificările propuse pentru *Legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002*, apreciem că actualul cadru legal este cuprinzător, astfel încât să asigure dezideratul propus de inițiatori.

Astfel, art. 22 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002* cuprinde o serie de reguli și obligații pentru situația în care un medic constată faptul că un conducător de autovehicul, de tractor agricol sau forestier ori tramvai prezintă unele afecțiuni medicale incompatibile din punct de vedere al aptitudinilor fizice și mentale necesare pentru conducerea unui autovehicul, procedura de urmat în această situație, precum și garanții care să asigure aducerea la îndeplinirea obligațiilor prevăzute.

5. În ceea ce privește art. III din inițiativa legislativă, referitor la modificarea art. 22 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, prin utilizarea unor norme de trimitere către acte normative speciale ce reglementează protecția persoanelor cu handicap, respectiv sănătatea mintală, considerăm că este de natură a restrânge aplicabilitatea normelor vizate doar cu privire la domeniile indicate de inițiatori, aspect pe care îl apreciem contrar intenției de reglementare.

De asemenea, semnalăm faptul că examinarea medicală nu se realizează exclusiv în conformitate cu prevederile din *Legea nr. 448/2006* și *Legea nr. 487/2002*.

Mai mult, prevederile alin. (1) se interpretează prin raportare la alin. (2) în care este prevăzută modalitatea de stabilire a afecțiunilor medicale incompatibile cu calitatea de conducător de autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie.

6. Semnalăm că din analiza *Expunerii de motive* rezultă că aceasta nu respectă cerințele prevăzute de art. 6 alin. (1) și (2) precum și art. 31

alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Astfel, considerăm că era necesară justificarea în *Expunerea de motive* în mod punctual și temeinic a soluțiilor normative propuse, cu redarea cerințelor care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă, ✓

[REDACTED]
Ion-Marcu CIOEACU

[REDACTED]
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului